

FIȘA DISCIPLINEI

Psihologia dezvoltării (Psihologia copilului)

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Psihologie
1.4. Domeniul de studii	Psihologie
1.5. Ciclul de studii	I
1.6. Programul de studii / Calificarea	Licență
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Psihologia dezvoltării (Psihologia copilului) / Developmental Psychology (Child Psychology)			Codul disciplinei	PLR1309
2.2. Titularul activităților de curs	Lector dr. Georgiana Susa-Erdogan				
2.3. Titularul activităților de seminar	Asist. Dr. Ionut-Sergiu Mone, drd. Casiana Ekart, drd. Lidia Grigoriu; drd. Mihai Miheș; drd. Cosmina Dumitrașc				
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	Examen Evaluare pe parcurs
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină de specialitate(DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					31
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					13
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					16
Tutoriat (consiliere profesională)					3
Examinări					2
Alte activități					4
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				69	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<ul style="list-style-type: none">● Înscrierea la acest curs este condiționată de parcurgerea următoarelor discipline: Introducere în psihologie, Introducere în Neuroștiințe, Psihologie Cognitivă și Psihologie Experimentală
4.2. de competențe	<ul style="list-style-type: none">● Capacitatea de analiză critică a literaturii de specialitate● Capacitatea de a opera cu conceptele fundamentale ale metodologiei cercetării psihologice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">• Calculator conectat la Internet• Imprimantă• Acces la resurse bibliografice (ex. abonament la Biblioteca Centrală "Lucian Blaga")• Acces la echipamente de fotocopiere
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	<ul style="list-style-type: none">• Calculator conectat la Internet• Acces la echipamente de fotocopiere

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
Cfct 1	Operarea cu concepte fundamentale domeniului psihologiei, în vederea (RAI) identificării nevoilor, clarificării contractului/sarcinilor și stabilirii obiectivelor în cadrul relației psiholog-client, sub supervizare (clienții pot fi indivizi, grupuri sau organizații, comunități sau societăți, în diverse contexte/situații)
Cfct 2	Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare/evaluare/intervenție în psihologie, prin (RAI) proiectarea evaluărilor relevante, intervențiilor sau produselor/serviciilor, în funcție de nevoile și contextul/situațiile clienților și obiectivele convenite, sub supervizare (clienții pot fi indivizi, grupuri sau organizații, comunități sau societăți)
Cfct 3	Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în cadrul demersului psihologic, în cadrul (RAI) implementării evaluărilor psihologice, intervențiilor sau serviciilor/produse psihologice, sub supervizare.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CF 1	Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice, specifice domeniului Psihologie, prin (RAI) cunoașterea și operaționalizarea principiilor etice în conduita psihologică, prin recunoașterea și rezolvarea dilemelor etice și a abaterilor de la standardele profesionale în practica profesională și cercetare, folosind o abordare adecvată de luare a deciziilor și management al calității, sub supervizare profesională.
CF 2	Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei, prin (RAI) stabilirea unei alianțe de lucru, adoptarea perspectivei celorlalți și recunoașterea experiențelor acestora, exprimarea propriilor gânduri, contribuții profesionale și împărtășirea de informații cu clienții, alți profesioniști, publicul larg, precum și gestionarea adecvată a granițelor profesionale și personale, sub supervizare.
CF 3	Utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare pe tot parcursul vieții (Continuing Professional Development – CPD), în vederea formării și dezvoltării profesionale continue în domeniul Psihologiei, prin (RAI) dezvoltarea calităților profesionale și menținerea, îmbunătățirea și lărgirea cunoștințelor, expertizei și competențelor multidimensionale
CF 4	Formarea unei conduite creative-inovative în domeniul psihologiei ca știință, printr-o (RAI) practică psihologică întemeiată pe reflecție critică constantă, susținută de dovezi empirice, precum și capacitatea de a utiliza și desfășura cercetări creative pentru a ghida practica și a înțelege procesele acesteia, sub supervizare
CF 5	Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul Psihologiei, prin (RAI) lucrul eficient în echipă și consultarea colegilor/altor profesioniști din același domeniu sau din alte domenii pentru a oferi servicii sigure și de înaltă calitate, centrate pe client, sub supervizare.
CF 6	Dezvoltarea unei sensibilități privitoare la diferențele individuale și culturale, prin (RAI) identificarea, recunoașterea și respectarea diversității, a propriilor valori, credințe și experiențe și impactul acestora asupra comportamentului profesional față de clienți / comunitate, precum și prin angajarea în acțiuni / comunicarea eficientă cu toate formele de diversitate în rândul clienților, colegilor și altor persoane, sub supervizare.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
Cfct 1	1.Descrie coerent conceptele, principiile și paradigmele fundamentale ale psihologiei științifice, precum și principalele teorii și metodologii utilizate în cercetarea și practica psihologică.	1.Adaptează terminologia psihologică în comunicarea cu diferite categorii socio-profesionale vizate ca și clienți, precum și în funcție de tipul de diagnoză și intervenție.
Cfct 1	2. Explică procesele psihice și mecanismele biologice, genetice și neurofiziologice care stau la baza comportamentului și funcționării psihologice, operând adecvat cu concepte ale psihologiei științifice.	2.Utilizează corect instrumente necesare în vederea interviului, ascultării și observării clientului în cadrul interacțiunii cu aceștia.
Cfct 1	3. Analizează funcționarea psihologică tipică și atipică, incluzând procesele dezvoltării umane, sănătatea mentală și bunăstarea psihologică, precum și manifestările comportamentale asociate psihopatologiei și comportamentelor dezadaptative.	3. Analizează critic informațiile din literatura științifică, documente medicale / educaționale / organizaționale, analiza părților interesate și alte surse disponibile, atunci când furnizează servicii psihologice clienților.
Cfct 2	5. Explică principalele constructe psihologice și modalitățile lor de operaționalizare în cadrul practicii profesionale, prin metode și proceduri specifice de evaluare și intervenție psihologică.	5. Alege metodele și strategiile de implementare a unui demers de cercetare/evaluare/intervenție psihologică, luând în considerare obiectivele evaluării/intervenției, starea (mentală) a clienților, contextul acestora și diferențele individuale/de grup/organizaționale în cadrul unui proces de intervenție psihologică, sub supervizare.
Cfct 2	6. Explică principiile demersului de cercetare psihologică, incluzând formularea ipotezelor, utilizarea analizelor statistice și integrarea rezultatelor în literatura științifică de specialitate.	
Cfct 3	8. Anticipează posibilele dificultăți și probleme care pot apărea din metoda/serviciul în sine, specificitatea clienților etc., și modalitățile de depășire a acestor dificultăți în interacțiunea cu clientul.	7. Analizează datele empirice din cadrul unui demers de cercetare/intervenție și de evaluare psihologică, sub supervizare.
Cfct 3	9. Identifică erori posibile care pot apărea în cadrul implementării evaluărilor psihologice, intervențiilor sau serviciilor/produselor psihologice.	8. Implementează intervenții și evaluări psihologice în contexte variate și gestionează consecințele sau efectele neprevăzute ale acestora, sub supervizare.
Cfct 4	10. Operează cu constructe teoretice, care sunt clar delimitate de cunoașterea de simț comun	9. Aplică proceduri de evaluare psihologică și intervenție adecvate contextului profesional, sub supervizare.
Cfct 4	11. Valorifică cunoștințele în utilizarea unor instrumente psihologice cu caracteristici psihometrice robuste (validitate, fidelitate, sensibilitate, validitate de față s.a.)	10. Colectează și interpretează pertinent datele de evaluare în raport cu criteriile de calitate, etică și obiectivele evaluării, ținând cont de contextul cultural.
Cfct 4	12. Identifică principalele metode de cercetare cantitativă și calitativă pentru colectarea, analiza și interpretarea datelor în evaluarea și intervenția psihologică.	11. Analizează detaliile notabile, realizează reflecția critică și adaptarea evaluării pentru a asigura calitatea procesului.
CF 1	1. Explică legi și reglementări asociate cercetării și practicii profesionale în psihologie	1. Aplică principiile și standardele deontologice în procesul de evaluare psihologică, utilizând proceduri și instrumente validate, conform reglementărilor și ghidurilor stabilite de organismele profesionale reprezentative ale domeniului. ...
CF 1	2. Demonstrează înțelegerea principiilor deontologice de bază ale profesiei în furnizarea serviciilor psihologice.	2. Rezolvă adecvat dilemele etice și abaterile de la standardele profesionale în cadrul unui demers de diagnoză/intervenție psihologică, sub supervizare.
CF 1	3. Recunoaște relevanța și importanța codurilor etice și a standardelor profesionale ca bază a conduitei, cercetării și practicii profesionale.	3. Consultă colegii/supervizorii pentru căutarea altor puncte de vedere atunci când fundamentează practica profesională.

CF 2	5. Operează pertinent cu limbajul și terminologia specifice domeniului, în interacțiunea cu beneficiarul serviciilor psihologice, astfel încât acesta să înțeleagă mesajul transmis.	5. Prezintă informații și contribuții profesionale într-o manieră adaptată interlocutorului și contextului profesional, colaborând eficient în echipe interdisciplinare și utilizând tehnici de comunicare adecvate mediilor culturale, organizaționale și digitale.
CF 2	6. Cunoaște terminologia de bază specifică domeniului psihologiei într-o limbă de circulație internațională.	
CF 3	7. Utilizează metode și tehnici eficiente de învățare în cadrul formării profesionale continue, valorificând rezultatele cercetărilor empirice și bunele practici în dezvoltarea competențelor profesionale, sub supervizare.	6. Aplică strategii de învățare pe tot parcursul vieții, identificând nevoile de dezvoltare profesională și valorificând oportunitățile de formare continuă pentru adaptarea competențelor la dinamica mediului profesional.
CF 4	9. Identifică temele cu potențial de explorare și cercetare psihologică, într-un context individual, de grup, social și cultural dat, sub supervizare.	8. Elaborează demersuri de cercetare psihologică de complexitate redusă și medie, fundamentate pe teorii și paradigme psihologice, sub supervizare.
CF 4	10. Selectează instrumentele adecvate științific, necesare unei argumentări pertinente, atunci când se raportează la un subiect de studiu cu potențial de cunoaștere semnificativ.	9. Implementează intervenții psihologice fundamentate teoretic și empiric la nivel individual, de grup sau organizațional, identificând factori de risc și de reziliență și evaluând eficiența intervențiilor și mecanismele schimbării, sub supervizare.
CF 4	11. Analizează critic conținuturile unor articole de specialitate, demonstrând o înțelegere aprofundată a conceptelor și metodologiilor din domeniul psihologiei, în cadrul unui demers de cercetare psihologică	
CF 6	15. Valorifică teoriile despre diversitate / teoriile interculturale / despre adaptare și incluziune în practica profesională.	12. Analizează dinamica personalității din perspective teoretice multiple și identifică diferențele individuale prin aplicarea adecvată a teoriilor psihologice în practica profesională, sub supervizare.
CF 6	16. Demonstrează însușirea unor cunoștințe consistente despre diferențele interindividuale prin operaționalizarea teoriilor despre personalitate, atunci când se află în relație cu beneficiarii serviciilor psihologice.	13. Participă la inițiative profesionale și sociale orientate spre promovarea incluziunii și sprijinirea grupurilor minoritare sau vulnerabile, demonstrând sensibilitate față de diversitatea individuală și socială, sub supervizare.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Cunoaște conceptele, principiile și paradigmele principale ale psihologiei dezvoltării, precum și principalele teorii și metodele specifice acestora.
2. Înțelege principalele caracteristici de dezvoltare tipică din perioada prenatală și de la vârstele mici.
3. Argumentează modificările ontogenetice care apar până la intrarea în adolescență, operând adecvat cu concepte ale psihologiei dezvoltării.
4. Cunoaște mecanismele și factorii care determină dezvoltarea în perioada prenatală și la vârstele mici.
5. Interpretează modificările ontogenetice din copilărie prin prisma mecanismelor și a factorilor care stau la baza acestora.
6. Analizează critic modificările ontogenetice din copilărie, pe baza precursorilor din traseul de dezvoltare normativ.
7. Explică diferențele dintre dezvoltarea normativă, tipică și traseele atipice de dezvoltare.

8. Fundamentează deciziile profesionale pe principii etice și reglementări specifice, luând în considerare particularitățile de dezvoltare.

Abilități academice specifice (Specific academic skills)

1. Aplică autonom concepte și modele din psihologia dezvoltării pentru a înțelege mecanisme ontogenetice.
2. Proiectează demersuri de investigare a mecanismelor ontogenetice, utilizând concepte, designuri și metode specifice psihologiei dezvoltării.
3. Evaluează critic metode și designuri specifice domeniului (ex. longitudinal și transversal) pentru a optimiza un demers investigativ.
4. Realizează și interpretează observații comportamentale la copii pe baza cunoștințelor dobândite.
5. Adaptează comunicarea profesională la diferite categorii de public țintă (ex., părinți, educatori, copii).

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații³
Teorii ale dezvoltării de-a lungul întregii vieți	Expunerea Exemplul Sinteza cunoștințelor	
Etapa prenatală	Expunerea Exemplul Descoperire dirijată	
Etapa prenatală	Expunerea Exemplul Descoperire dirijată	
Caracteristici de dezvoltare ale nou-născutului	Expunerea Exemplul Sinteza cunoștințelor	
Dezvoltarea cognitivă în primul an de viață	Prelegere interactivă Exemplul Descoperire dirijată	
Dezvoltarea socio-emoțională în primul an de viață	Expunerea Exemplul Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	
Caracteristici ale dezvoltării fizice și cognitive în perioada 1-3 ani	Dezbateri Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	
Caracteristici ale dezvoltării socio-emoționale în perioada 1-3 ani	Expunerea Exemplul Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	
Etapa preșcolară – dezvoltare fizică	Expunerea Exemplul Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	
Etapa preșcolară – dezvoltare cognitivă (I)	Expunerea Exemplul Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

Etapa preșcolară – dezvoltare cognitivă (II)	Expunerea Exemplul Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	
Etapa preșcolară – dezvoltare socio-emoțională	Expunerea Exemplul Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	
Caracteristici ale dezvoltării în perioada școlară mică (copilăria mijlocie)	Expunerea Exemplul	
Teorii ale dezvoltării de-a lungul întregii vieți	Expunerea Exemplul Sinteza cunoștințelor	
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
Teorii majore ale dezvoltării umane: Piaget, Vigotsky, Bronfenbrenner	Conversația Clarificare conceptuală Activități de grup	
Design-uri de cercetare în psihologia dezvoltării (I)	Expunerea Clarificare conceptuală Activități de grup	
Design-uri de cercetare în psihologia dezvoltării (II)	Conversația Activități de grup Exemplul	
Cultura și dezvoltarea umană	Conversația Sinteza cunoștințelor Activități de grup	
Construirea relației de atașament	Conversația Exemplul Clarificare conceptuală Activități de grup	
Dezvoltarea abilităților prosoziale	Dezbateri Clarificare conceptuală Activități de grup	
Limbajul și dezvoltarea abilităților de comunicare	Dezbateri Clarificare conceptuală Activități de grup	
Dezvoltarea abilităților de categorizare	Dezbateri Clarificare conceptuală Activități de grup	
Funcționarea executivă în perioada preșcolară	Dezbateri Clarificare conceptuală Activități de grup	
Impactul tehnologiei asupra dezvoltării timpurii	Dezbateri Clarificare conceptuală Activități de grup	
Gândirea magică la copii	Dezbateri Clarificare conceptuală Activități de grup	
Dezvoltarea moralității	Dezbateri Clarificare conceptuală Activități de grup	
Abordarea științifică în studiul psihologiei dezvoltării	Dezbateri Clarificare conceptuală Activități de grup	
Implicații practice ale cunoștințelor din psihologia dezvoltării	Conversația Clarificare conceptuală	

Activități de grup
<p>Bibliografie obligatorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Greenfield, P. M. (2016). Social change, cultural evolution, and human development. <i>Current Opinion in Psychology</i>, 8, 84-92. - Hartman, S., Belsky, J., & Pluess, M. (2023). Prenatal programming of environmental sensitivity. <i>Translational psychiatry</i>, 13(1), 161. - Hirsh-Pasek, K. (2021). Where language meets attention: How contingent interactions promote learning. <i>Developmental Review</i>, 60, 100961 - Moyano, S., Rico-Picó, J., Conejero, Á., Hoyo, Á., de los Ángeles Ballesteros-Duperón, M., & Rueda, M. R. (2023). Influence of the environment on the early development of attentional control. <i>Infant Behavior and Development</i>, 71, 101842. - Lightfoot C., Cole M., Col S. R. (2013). <i>The Development of Children (7th edition)</i>: cap. 4, 5, 6, 7, 8 - Wang, Z., Davis, I., & Jara-Ettinger, J. (2025). Modeling other minds: A computational account of social cognition and its development. <i>Annual Review of Developmental Psychology</i>, 7. <p>Bibliografie facultativă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schaffer, H. R. (2005, 2007, 2010). <i>Introducere în psihologia copilului</i>, Ed. ASCR, Cluj-Napoca: cap. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Demonstrarea înțelegerii cunoștințelor acumulate și a capacității de transfer a acestora.	Examen scris	50%
	Realizarea a două lucrări pentru demonstrarea capacității de a aplica teoriile și conceptele la situații concrete.	Lucrări realizate la seminar	30%
9.5 Seminar/laborator	Demonstrarea înțelegerii cunoștințelor acumulate și a capacității de transfer a acestora.	Examen scris	20%
9.6 Standard minim de promovare			
Minim 4.50 puncte din nota finală (punctaj reunit: examen+evaluare pe parcurs)			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
1 FĂRA SĂRĂCIE 	2 FOAMETE „ZERO” 	3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE 	4 EDUCAȚIE DE CALITATE 	5 EGALITATE DE GEN 	6 APĂ CURATĂ ȘI SĂNĂTATE 	7 ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE 	8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ 	9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
10 INEGALITĂȚI REDUSE 	11 ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE 	12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILĂ 	13 ACȚIUNE CLIMATICĂ 	14 VIAȚA ACVATICĂ 	15 VIAȚA TERESTRĂ 	16 PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE 	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR 	Nu se aplică nici o etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Data completării:

...

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....